

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 26. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1812_189-txt-shoot-idm1595.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Dette Lasternes Aag blev langvarigere, end det Sparta paalagde Athenienserne, thi hint elskede, dette hadede de, og endnu var ei al Kraften bortdampet: de 30 Tyranner, som vare satte over Staden, udjoges efter et Aars Forløb af Thrasylbulus, og snart fik Sparta andet at gøre, end at give Athenen Love. Da Spartanerne vare blevne baade de europæiske og asiatiske Grækere Herrer, tyktes det dem for tungt at frasige sig den Rigdom, Pragt og Overdaad, de fandt hos deres Undergivne, og derved lokkedes dobbelt til at deeltage i. Efterhaanden tabte Lykurgs Love deres Gyldighed, og Følgen blev dels, at Kraften formindskedes, og dels at Sparta ved Udsuelser og Uretfærdighed overalt ophidsede Gemytterne mod sig. Dette viste sig tydelig, da Spartanerne havde indviklet sig i en Krig med Perserne; thi medens den tappre Konge Agesilaus rystede Perserkongens Trone i Asien, blev det saare let for dennes Sendebud at stifte et Forbund mod dem i Grækenland selv. Athenienserne Konon, der var sat over Perserkongens Flaade, tilintetgjorde i et eneste Søslag Spartas Herredømme paa Havet og Asiens Kyst, og længe blev den nu ei heller Fastlandets Dronning. Den Stat som styrtede dens Trone, var Theben i Bøotien, som i mange Aarhundreder havde ligget i Dvale, og nu vaagnede øiebliklig kun for at revse den Overmodige. Spartanerne havde lumskelig midt i Fred overrumplet Thebens Borg Kadmea, men udjoges igen af nogle Landflygtige under den kække Pelopidas's Anførsel, og snart kom en anden Thebaner tilsyn, som gæstede dem i Peloponnes, og fravristede dem det Jernspir, hvormed de saalænge havde behersket denne Halvø. Heltens Navn var Epaminondas, men da han fandt sin Død paa den samme Mantineas Valplads, hvor Spartas Magt begroves, *362 f. K. var ogsaa Thebens Overvægt forbi, og alle græske Stater vare i udvortes Magt, som i Fordærvelse, hinanden lige. Just nu besteg Filip, en ligesaa snedig som tapper Mand, Tronen i Grækenlands nordlige Naborige: Macedonien. Han var opfostret af Epaminondas, kendte nøie Grækernes lave Trællesind, men ogsaa deres barnagtige Forgudelse af et Frihedsord, og grundede derpaa sin Plan til deres Undertvingelse. Athenen, hvis Mure Konon atter havde opbyggt, som paa ny havde faaet en Flaade, som herskede over en Del af Stæderne paa Macedoniens Kyst, og hos hvem de store Mænds sidste Børn endnu næstredede Gnister af den slukte Lue, var den eneste Stat, hvis Modstand han frygtede, men endel af de mest formaaende Mænd underkøbte han, og de Øvrige dyssede han i Søvn ved Smiger, indtil han troede sig stærk nok til aftage Masken. Een Mand havde imidlertid Athenen dog, hvis Øie ei blændedes af Guldets Glands, eller omtaagedes af Smigerdunsten, og denne Gæve var Taleren Demostenes. Det var hans Livs Øiemed at afsløre Filips rænkefulde Anlæg, og indgyde sine Landsmænd Fædrenes ophøiede Sindelag, og skøndt det Sidste ei kunde opnaaes, da han ei kunde opmane den døde Tro og Kraft, bragte dog hans Tordenrøst selv Filip til at skælve i det fjerne Pella, ligesom den uddrev Borgerne med Vaaben i Haand af Athenens Porte, da Filip med en Hær nærmede sig dens Landemærker. *338 f. K. Ved Kæronea stod et Slag, hvor mange Athenienser fornyede Mindet om hine Dage ved Marathon, Salamis og Plataea; men Filip seirede, og Demostenes holdt paa eengang sine faldne Landsmænds og den græske Friheds Ligtale.